

APORTACIÓ AL CONEIXEMENT DEL GÈNERE *COPRINUS* PERS. A CATALUNYA. IV. *C. CARDIASPORUS* BENDER

J. VILA¹ i A. ROCABRUNA²

1.- Rector Ubach, 53, àtic 2^a. E-08021 Barcelona. E-mail: jvilag@teleline.es

2.- Societat Catalana de Micologia. Facultat de Farmàcia. Univ. de Barcelona. Diagonal, 645. E-08028 Barcelona.

E-mail: arocaabruna_micol@hotmail.com

ABSTRACT. Contribution to the study of the genus *Coprinus* Pers. in Catalonia. IV. *C. cardiasporus* Bender. Description and discussion of a collection of *Coprinus cardiasporus* Bender from Catalonia, supplemented with a colour photograph of the specimens habitus and drawings of main microscopic characters.

Key words: *Coprinus*, *C. cardiasporus*, basidiomycetes, Catalonia, Spain.

RESUM. Aportació al coneixement del gènere *Coprinus* Pers. a Catalunya. IV. *C. cardiasporus* Bender. Es descriu i comenta una recol·lecció de *Coprinus cardiasporus* Bender trobada a Catalunya. S'aporten dibuixos al microscopi i fotografia en color dels exemplars.

Paraules clau: *Coprinus*, *C. cardiasporus*, basidiomicets, Catalunya, Espanya.

RESUMEN. Aportación al conocimiento del género *Coprinus* Pers. en Cataluña. IV. *C. cardiasporus* Bender. Se describe y comenta una recolección de *Coprinus cardiasporus* Bender encontrada en Cataluña. Se aportan dibujos al microscopio y fotografía en color de los ejemplares.

Palabras clave: *Coprinus*, *C. cardiasporus*, basidiomicetes, Cataluña, España.

INTRODUCCIÓ

Seguint amb les nostres aportacions al gènere *Coprinus* a Catalunya (vegeu VILA, 1995; VILA & ROCABRUNA, 1996; VILA & LLISTOSELLA, 1999), descrivim una interessant espècie trobada sobre terra amb compost, en un test. El material estudiat es troba dipositat en l'herbari BCN-SCM (Centre de Documentació de Biodiversitat Vegetal, CERBIV, Parc Científic de Barcelona, Universitat de Barcelona).

Coprinus cardiasporus Bender, in Enderle, Krieglsteiner & Bender, *Z. Mykol.* 52: 102 (1986)

Pílea de fins a 10 mm de diàmetre, tancat i d'el·lipsoïdal a convex quan és jove, després s'obre ràpidament i s'aplana; marge recte, revolut en envellir; cutícula estriada-plisada excepte en el disc central, de color gris, gairebé blanquinosa vers l'apex, coberta per un abundant vel granulós, vistós, de color crema a ocraci o groguenc. Làmines adnates, denses, primer de color blanc, després grisencs i finalment negres per la maduració de les espores, poc deliquescents. Estípit cilíndric, llarg i prim, gairebé filiforme, de fins a 38 × 1 mm, llis o finament pruïnós, buit, fràgil, lleugerament translúcid, de bon principi blanquinós, després es taca de crema ocraci a partir de la base. Carn insignificant. Espores lentiformes, típicament cordiformes, més rarament subgloboses o ovoides, de 7,5-9,1 × 6,5-7,0 × 4,8-5,3 µm, molt fosques al microscopi; amb porus germinal central, de fins a 2,4 µm de diàmetre. Basidis tetraspòrics, de 12-25 × 7-8,5 µm, amb 4-5 pseudoparàfisis per basidi. Queilocistidis de subglobosos a utriformes, 25-50 × 15-30 µm. Pleurocistidis de vesiculosos a utriformes o el·lipsoïdals, 30-55 × 15-26 µm. Vel format per cèl·lules de globoses a subgloboses, de 8-20 µm de diàmetre, amb la paret relativament gruixuda (de 1-1,5 µm de diàmetre) i un contingut lleugerament granulós; també hem observat hifes allargades, de cilíndriques a claviformes, 25-60 × 5-16 µm, amb la paret de fins a 1 µm de diàmetre. Fíbules no observades.

MATERIAL ESTUDIAT. BARCELONA: Premià de Mar (Maresme), alt. 25 m, UTM 31T DG4793, un grup de deu exemplars en un test amb cactus, sobre terra comercial adobada (terra amb compost), 20-8-2001, leg. A. Rocabruna, BCN-SCM 4056B.

OBSERVACIONS. El nostre material encaixa bé amb el descrit per ENDERLE *et al.* (1986) i ULJÉ & NOORDELOOS (1993). Semblen caràcters molt típics d'aquesta espècie el vel ocraci, granulós, que cobreix el píleu, i les espores amb forma de cor (aspecte triangular). *C. patouillardii* Qué. i *C. cordisporus* Gibbs (VILA & ROCABRUNA, 1996), tenen un basidioma de mida i forma semblant, i poden fructificar també sobre compost o fems, però se'n diferencien pel vel més rosat o brunenc del píleu, pels pleurocistidis lageniformes i, sobretot, per les espores citriformes i més amples (de 6,5-9 µm de diàmetre). *C. ephemeroïdes* (DC.: Fr.) Fr., estrictament fimícola, se'n separa per l'anell membranós de l'estípit i per les espores subcitriformes, mentre que *C. bellulus* Uljé, de basidioma més gros, amb el píleu de fins a 12 mm de diàmetre, presenta unes espores més grosses i amplament el·lipsoidals. *C. cardiasporus* és una espècie poc freqüent, coneguda d'Alemanya i d'Holanda.

AGRAÏMENTS

Aquest treball s'inclou en el projecte "Biodiversitat dels Fongs de Catalunya", de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

BIBLIOGRAFIA

- CITERIN, M. (1994).- Clé analytique du genre *Coprinus* Pers. (Révision des sections *Farinosi*, *Lanatulii* et *Picacei*). *Documents Mycol.* 24 (95): 1-13.
- ENDERLE, M., KRIEGLSTEINER, G.J. & H. BENDER (1986).- Studien zur Gattung *Coprinus* (Pers. ex Fr.) S.F. Gray in der Bundesrepublik Deutschland, III. *Z. Mykol.* 52 (1): 101-132.
- ULJÉ, C. B. & M. E. NOORDELOOS (1993).- Studies in *Coprinus* - III. *Persoonia*, 15 (3): 257-301.
- VILA, J. & A. ROCABRUNA (1996).- Aportación al conocimiento del género *Coprinus* Pers. en Catalunya, II. *Revista Catalana Micol.*, 19: 73-90.
- VILA, J. & J. LLISTOSELLA (1999).- Aportación al conocimiento del género *Coprinus* Pers. en Catalunya, III. Notas sobre *Coprinus tuberosus* Qué. *Revista Catalana Micol.*, 22: 151-153.
- VILA, J. (1995).- Aportación al conocimiento del género *Coprinus* Pers. en Catalunya, I. Seis especies raras o interesantes. *Revista Catalana Micol.*, 18: 19-30.

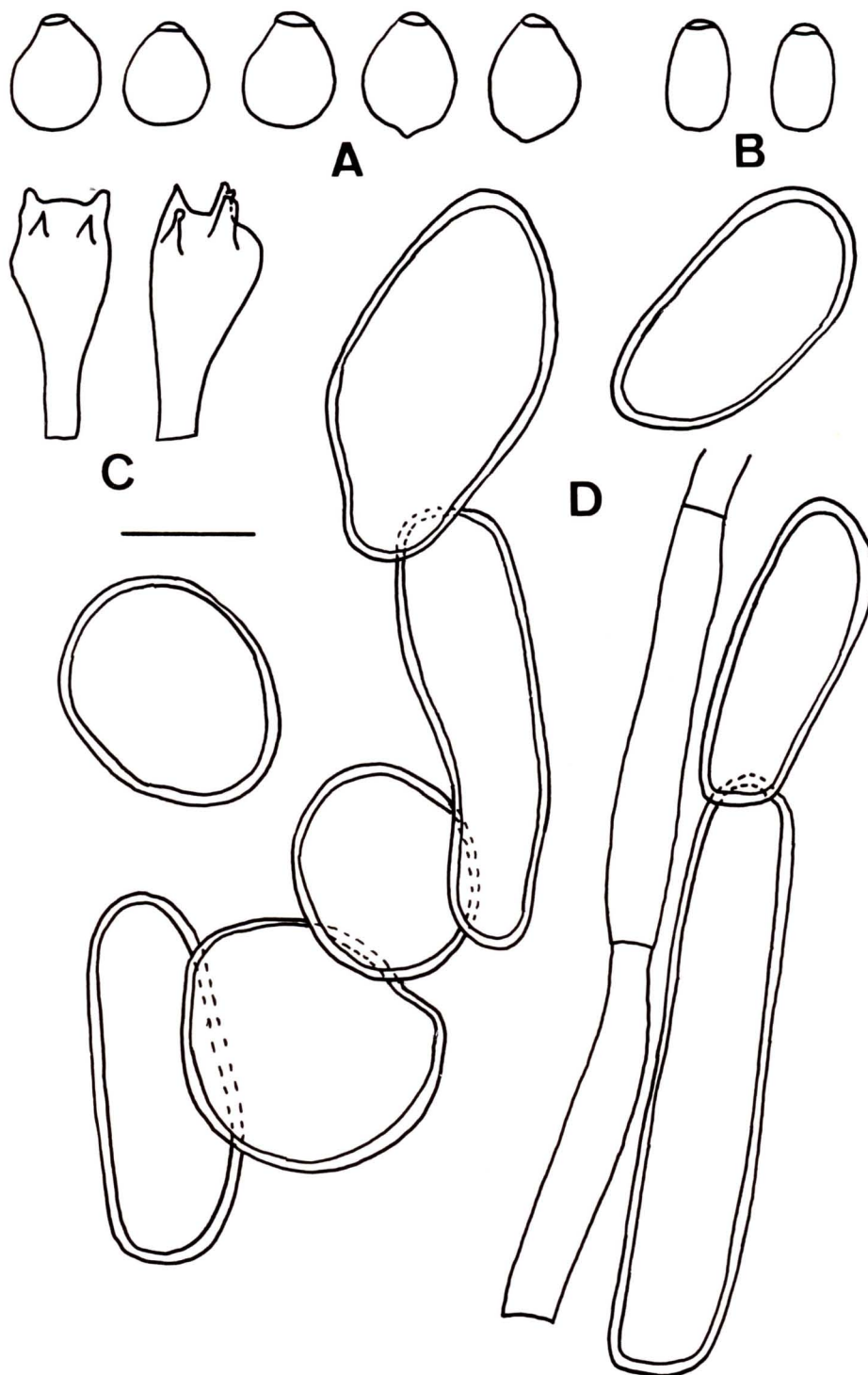

Fig. 1. *Coprinus cardiasporus* Bender: **A)** espores; **B)** espores de perfil; **C)** basidis; **D)** estructura del vel. Barra = 10 μ m.

Coprinus cardiasporus Bender